

**Milleks meile võimekus, meil on
missioon?**

Agu Laius

Eetikakoodeks – LAV?

Eetikakoodeks – LTA-LAV on Eestis kasutusel alates 2002

Andis legitiimsuse vabasektorile (kolmandale sektorile)

Tööriistad

Demokraatlik juhtimine ja toimimine

1. Selge ja arusaadav **missioon** – **meie** endale seatud **vastutusrikas ülesanne**.

Miks meie ühing on olemas?

Ülesanne vajab lahendamist. Selleks **põhikiri**, **strateegia-arengukava** (alused mõju hindamiseks) ja organisatsiooni **toimimisstandardid**.

2. Väljendab ja esindab inimeste **huvisid** ja **vajadusi**.

3. Toimiv **struktuur** ja **juhtimine**. Nende vastutavus.

Tegutseb missiooni kandvate liikmete ühendamise kaudu. => **regulatsioonide vajalikkus** - koos saavutame eesmärgid.

4. **Mõju ühiskonnas laiemalt**. **Kaasab** inimesi, vabatahtlikke (rahvahariduse, osalusdemokraatia, huvikaitse ja muude vormide kaudu). **Väärtustab** inimesi, kes panustavad (vajab samuti regulatsiooni).

5. Kuidas? **Oskuslik** ja **professionaalne** tegutsemine. Vs missiooniinimene.

Legitiimne vabaühing

Sisemine ja välimine legitiimsus.

Kodanikujulgus ja hoolivus

7. Ilmutab **kodanikujulgust** ühiskonnas oleva ebaõigluse vastu.
8. Teeb tööd ühiskonnas ebapädevuse ja ebaõigluse muutmiseks.
9. Oma seisukohtade väljendamiseks, eesmärkide ja avalikkuse tähelepanu saavutamiseks **ei kasuta ega propageeri vägivalda.**
Astub selle vastu!

Legitiimne vabaühing

Vahendite ja vara heaperemehelik ning säästlik kasutamine

10. **Kasutab** loodus-, inim- ja vaimu- ja ainelist **vara** heaperemehelikult, säästlikult, sihipäraselt, otstarbekalt

11. Lähtub **headest rahastamistavadest, läbipaistvuse** põhimõttest, eelarved põhjendatud, hoidub topeltrahastamisest.

Legitiimne vabaühing

Vastutus ja aruandmiskohustus

12. **On vastutav** liikmete, toetajate, annetajate ja avalikkuse ees.

13. **Annab** oma tegevusest **aru**.

Aruandevalmiduse tagab **oskusjuhtimine**, **sisemine aruandlus** (oma töö **analüüsimine**) ja juhendumine **heast raamatupidamistavast**.

14. **Avalikustab** oma tegevuse **sisulise** ja rahalise **aruande** vähemalt kord aastas.

Legitiimne vabaühing

Avatus ja läbipaistvus

15. **Avalik ja arusaadav** missioon, liikmeskond, tegevus ja rahastamine.

16. **Suhtleb** (vastab kirjadele) **avatult ja otsekoheselt** oma nime all, ei tegutse anonüümselt.

17. **Avatud** uutele ideedele ja erinevatele seisukohtadele ning **koostööle ühiste eesmärkide saavutamiseks.**

Legitiimne vabaühing

Sõltumatus ja huvide konflikti vältimine

18. **Sõltumatu** on oma eesmärgiseadmistes, otsustes ja tegevuses, hoidub sattumast erakonna, avaliku institutsiooni või äriühingu kontrolli alla, nii kaob sõltumatus ja usaldus.

19. **Hoidub huvide konfliktidest.** Rakendab selleks abinõud.

Legitiimne vabaühing

Sõnapidamine ja ideede tunnustamine

20. Kinnipidamine **lepingutest** ja suulistest **kokkulepetest**. **Tähtaegadest**.

21. Austab teisi ühendusi, nende ideede ja projektide autorlust.

Sallivus

22. **Tunnustab mõtteviiside erinevust**, ühenduste ja nende eesmärkide mitmekesisust. **Peab dialoogi ja otsib ühisosa**.

23. **Ei halvusta ega laima** teisi ühendusi, nende seisukohti ja neis tegutsevaid isikuid.

Seega - vabaühendused väärtustavad:

ausust, võrdsust, väarikust, avatust, solidaarsust, koostöömeelsust, mitmekesisust ja usaldusväarsust - tegutsevad väärtustest lähtudes.

Koostöö – me kõik vajame üksteist, üksteise toetust.

.... ja ongi legitiimsed ning annavad oma panuse turvalise, tasakaalustatud ja hooliva ühiskonna kujundamisse.

Õppigem üksteiselt! Suur tänu tööruhmade läbiviijatele!

Rahastaja vaade

Vabaühing, kui taotleb toetust peab olema:

1. toimiv ühing – organisatsioon, juhtimine
- juhatus, liikmeskond,
2. läbipaistev - et välisraha saanud ühing oleks arusaadav
avalikkusele
- info kättesaadav – sisukas veebileht
3. aruandevalmis

Mida rahastajalt oodatakse?

- RAHA! Meil on ju palju vajadusi.
- Palju taotlusi – tahame raha.

Mida rahastaja ootab?

- Tulemusi antud toetuse eest. Nii, et need oleks ühiskonnas näha.
- KÜSK toetab vabaühingute võimekuse suurendamist – legitiimsuse suurendamist.
- **Enesenanalüüs** – mis on meie ühingu nõrgim lüli? **Kord tehtud, töötab kaua.**
- Tööriistad. LTA (käsiraamat), eetikakoodeks, regulatsioonid, meetodid

Hea uudis

KÜSK jätkab toetamist.

- Arenguhüppe voor – eneseanalüüsi alusel (**LTA, eetikakoodeks**) – meetodid
- Konkreetsele võimekusele suunatud voor
- Sotsiaalne innovatsioon – heade ideede konkursi asemel
- Eesti vabaühingute osalemine rahvusvahelises koostöös

Lõpetuseks läbimõtlemiseks koduteel: projekt – sotsiaalkohviku käivitamine. Eelarve – vajalik köögi sisustus. Projekt lõppes, laekus teade: teatame, et projektis kavandatud külmkapi asemel (**saime annetuse**na) ostsime 55-tollise teleri. Vaatasime. Selgus: projektis ei olnud ette nähtud külmkapi ostmise. Kiri. Vastus – ruume ka ei ole.